Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0448/2017

28.6.2017

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af forespørgsel til mundtlig besvarelse B8-0319/2017

jf. forretningsordenens artikel 128, stk. 5

om opbygning af en ambitiøs industripolitisk EU-strategi som en strategisk prioritering til fremme af vækst, beskæftigelse og innovation i Europa (2017/2732(RSP))

Paloma López Bermejo, Ángela Vallina, Merja Kyllönen, Jiří Maštálka, Kateřina Konečná, Neoklis Sylikiotis, Marie-Christine Vergiat, Eleonora Forenza, Martina Anderson, Marisa Matias, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Takis Hadjigeorgiou
for GUE/NGL-Gruppen

B8-0448/2017

Europa-Parlamentets beslutning om opbygning af en ambitiøs industripolitisk EU-strategi som en strategisk prioritering til fremme af vækst, beskæftigelse og innovation i Europa
(2017/2732(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 9, 151, 152, 153, stk. 1 og 2, og artikel 173,

– der henviser til artikel 174 i TEUF om økonomisk, social og territorial samhørighed, især i områder der berøres af en industriel overgangsproces,

– der henviser til artikel 14, 27 og 30 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 10. oktober 2012 med titlen "En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning" (COM(2012)0582),

– der henviser til sin beslutning af 5. oktober 2016 om behovet for en europæisk genindustrialiseringspolitik i lyset af de nylige tilfælde med Caterpillar og Alstom[1],

– der henviser til sin beslutning af 9. marts 2011 om industripolitik i en globaliseret verden[2],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 19. april 2016 - Digitalisering af EU's industri – Fuldt udbytte af det digitale indre marked (COM(2016)0180),

– der henviser til sin beslutning af 14. september 2016 om social dumping i Den Europæiske Union[3],

– der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder, særlig artikel 22 og 23 om økonomiske og sociale rettigheder og retten til arbejde,

– der henviser til sin beslutning af 1. juni 2017 om digitalisering af den europæiske industri[4],

– der henviser til Rådets konklusioner af 29. maj 2017 om en fremtidig strategi for EU's industripolitik,

– der henviser til forespørgsel til Kommissionen om opbygning af en ambitiøs industripolitisk EU-strategi som en strategisk prioritering til fremme af vækst, beskæftigelse og innovation i Europa (O-000047/2017 – B8-0319/2017),

[1] Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0377.
[2] EUT C 199E af 7.7.2012, s. 131.
[3] Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0346.
[4] Vedtagne tekster, P8_TA(2017)0240.

– der henviser til forretningsordenens artikel 128, stk. 5, og artikel 123, stk. 2,

A. der henviser til, at EU's industri tegner sig for over halvdelen af Europas eksport og omkring 65 % af investeringerne i forskning og udvikling og for over 50 millioner job (direkte og indirekte arbejdspladser, dvs. 20 % af jobbene i EU);

B. der henviser til, at 65 % af de private investeringer i forskning og udvikling kommer fra fremstillingsindustrien, og at en styrkelse af vores industrigrundlag derfor er essentiel for at udvikle ekspertise og knowhow i EU;

C. der henviser til, at fremstillingssektoren oplevede en nedgang på 7 % fra 2008 til 2013 i Den Europæiske Union;

D. der henviser til, at navnlig økonomierne i den sydlige del af Den Europæiske Union lider under det fald i produktionen i fremstillingsindustrien, der er sket fra 2007 til 2016;

E. der henviser til, at genindustrialiseringen af Europas perifere økonomier er afgørende for at undgå, at der udvikles økonomiske ubalancer inden for EU; der henviser til, at udviklingen af industrien skal fortsætte med det formål at forene vækst og skabelse af kvalitetsjob med social og miljømæssig bæredygtighed;

F. der henviser til, at Europas industri i øjeblikket lider under et betydeligt fald i efterspørgslen på hjemmemarkedet på grund af spareforanstaltningernes indvirkning på lønninger, offentlige udgifter og skattelettelser, hvilket resulterer i et kontinuerligt tab af arbejdspladser og et fald i investeringer i industrien, som ikke lover godt for den nødvendige genopretning af den europæiske økonomi;

G. der henviser til, at det for at sikre samhørighed inden for den europæiske økonomi er vigtigt at fremme en diversificeret industribase i alle medlemsstater og undgå en overkoncentration af produktion med høj merværdi i nogle få medlemsstater;

H. der henviser til, at forskning, udvikling og innovation i denne sektor er af central betydning for den europæiske industri; der henviser til, at fabrikslukninger ofte fører til et uopretteligt tab af teknologi og knowhow samt dekvalificering af arbejdsstyrken;

I. der henviser til, at det i lyset af de globale udfordringer som f.eks. klimaændringerne er vigtigt, at energi- og ressourceeffektivitet og den cirkulære økonomi står i centrum for fornyelsen af den europæiske industri;

J. der henviser til, at en effektiv og sammenhængende industripolitik, der kan styrke produktionsgrundlaget i alle medlemsstater, er den eneste måde at undgå en nedadgående social spiral for industripolitik, samhørighed og udvikling;

K. der henviser til, at store multinationale industrivirksomheder ofte udflytter produktionen af taktiske årsager og derved udnytter eksisterende smuthuller på skatte- og insolvensområdet for at maksimere deres fortjeneste ved overførsel af aktiver fra et land til et andet, hvilket udgør en trussel mod den industrielle struktur i medlemsstaterne;

L. der henviser til, at der er behov for offentlige investeringer og en ambitiøs offentlig

innovationspolitik, der fremmer produktionen af innovative og energieffektive produkter af høj kvalitet og bæredygtige processer, for at få den europæiske industri til at blomstre;

M. der henviser til, at det er absolut nødvendigt for den europæiske strategi for industrien at gøre digitaliseringen socialt retfærdig, da den nuværende digitalisering af industrien forværrer eksisterende tendenser med hensyn til prekarisering af arbejdsbetingelser i fremstillingsindustrien gennem kvalifikationstab, eksternalisering og udlicitering af produktionen; der henviser til, at digitaliseringen også giver mulighed for at gøre økonomien mere modstandsdygtig og bæredygtig inden for rammerne af den cirkulære økonomi; der henviser til, at det er af grundlæggende betydning at foregribe de nye færdigheder, der kræves af det stadig skiftende digitale miljø, ved at inddrage arbejdsmarkedets parter for at sikre, at arbejdstagere modtager passende uddannelse gennem arbejdsgivernes og medlemsstaternes bidrag; der henviser til, at robotisering og digitalisering skaber særlige udfordringer med hensyn til interaktionen mellem robotter og mennesker og databeskyttelse, der skal imødegås gennem hensigtsmæssig lovgivning;

N. der henviser til, at fair international handel med industriprodukter skal respektere arbejdstagerrettigheder, miljøregler og andre sociale og skattemæssige standarder;

O. der henviser til, at kvinder i øjeblikket er underrepræsenterede i industrien og udelukket fra de fleste stillinger inden for naturvidenskab og ingeniørvirksomhed og i ledende stillinger samt på de højere niveauer i hierarkiet;

Stimulering af realøkonomien ved hjælp af en bæredygtig genindustrialiseringspolitik

1. understreger industriens afgørende rolle som drivkraft for vækst, beskæftigelse og innovation i Europa;

2. understreger betydningen af at styrke og modernisere det industrielle grundlag i Europa og styrke europæisk samhørighed gennem offentlige investeringer og en koordineret europæisk industripolitik, der bidrager til bæredygtig modernisering og regional samhørighed gennem en territorialt baseret tilgang;

3. opfordrer Kommissionen til senest i begyndelsen af 2018 sammen med medlemsstaterne at fremsætte et lovforslag om en EU-strategi for en konsekvent og omfattende industripolitik med henblik på Europas genindustrialisering, der indeholder en konkret handlingsplan med ambitiøse mål og tidsplaner for lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger til at nå disse mål; opfordrer Kommissionen til at basere sin strategi på en vurdering af konsekvenserne af at integrere industripolitikken i strategiske politiske initiativer og en omfattende dialog med interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter og den akademiske verden; fremhæver det forhold, at en sådan EU-strategi skal baseres på blandt andet digitalisering (særlig integration af intelligente teknologier, big data-analyse og robotteknologi i de industrielle værdikæder), bæredygtighed, cirkulær økonomi, energieffektivitet og tilstrækkelige ressourcer; er af den opfattelse, at EU's lovgivningsrammer bør gøre det muligt for virksomhederne at tilpasse sig til ændringerne og træffe foregribende foranstaltninger med henblik på at bidrage til skabelse af kvalitetsjob, vækst og regional konvergens;

4. efterlyser en regionalt afbalanceret industriel strategi, der kan mindske kløften mellem de mest og de mindre industrialiserede regioner i medlemsstaterne og hjælpe med at nå mål om regional konvergens;

5. opfordrer til en revision af konkurrencepolitikken og statsstøttereglerne med henblik på at fremme offentlige investeringer, der sigter mod at fastholde social og regional samhørighed, fremme økologisk omstilling, forbedre arbejdstager- og miljøstandarder og adressere folkesundhedsmæssige problemer;

6. fordømmer de sparepolitikker, der gennemføres i Europa, og som reducerer behovet for private og offentlige aktører;

7. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at inddrive alle de midler, der er givet som støtte i form af subsidier, skattefordele, rabatter på grunde osv. til virksomheder, som efterfølgende beslutter at udflytte eller lukke deres produktionsanlæg;

8. understreger, at kvinder ifølge de tilgængelige statistikker og undersøgelser er underrepræsenterede i de fleste stillinger inden for naturvidenskab og ingeniørvirksomhed og i ledende stillinger samt på de højere niveauer i hierarkiet; bemærker, at kvinder både i uddannelses- og karrieremæssig henseende er stærkt underrepræsenterede inden for STEM-fagområderne (naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik) og kun tegner sig for 24 % af de videnskabelige og ingeniørmæssige fagkredse; fremhæver, at kvindelige fagfolk inden for fremstillingsindustrierne er et aktiv for EU, som behøver alle tilgængelige ressourcer for definitivt at komme sig efter den økonomiske og finansielle krise og for at kunne håndtere ændringerne i samfundet som helhed; opfordrer Kommissionen til at identificere de udfordringer og hindringer, som kvinder står overfor, og til at fremme og støtte lige løn og lige adgang til alle stillinger;

9. fremhæver SMV'ers rolle som rygraden i EU's industri og understreger, at det er nødvendigt, at EU fører en industripolitik, der tager højde for de særlige forhold, der kendetegner SMV'er; henleder navnlig opmærksomheden på, at offentlige og regionale banker har stor betydning for den industrielle udvikling og SMV'ers adgang til finansiering; understreger betydningen af arbejdstagerkooperativer og andre socialøkonomiske aktører i udviklingen af industrien, især på regionalt plan, og opfordrer EU til at udvikle en industripolitik, der er skræddersyet til deres behov;

10. er overbevist om, at europæisk industri bør ses som et strategisk aktiv; understreger, at kun en stærk og modstandsdygtig industri vil sætte medlemsstaterne i stand til at imødegå de forskellige udfordringer, der ligger foran os, herunder reindustrialisering, overgangen til bæredygtighed og skabelse af kvalitetsbeskæftigelse; understreger, at Kommissionen og medlemsstaterne skal være bedre til at forudse disse socioøkonomiske situationer og sikre vores industrinetværks konkurrenceevne;

Beskyttelse af arbejdstagernes rettigheder og de sociale rettigheder

11. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sikre tilstrækkelige sociale beskyttelsesordninger, arbejdsvilkår og anstændige lønninger gennem lovgivning eller kollektive overenskomster samt effektiv beskyttelse mod uberettiget afskedigelse;

12. fordømmer manglen på en reel, langsigtet industripolitik i EU; efterlyser en industripolitik, der giver staten mulighed for at deltage i strategiske industrier, herunder ved nationalisering, for at fastholde og udvikle vigtige produktionssektorer og beskytte arbejdspladser;

13. fremhæver vigtigheden af arbejdstagernes færdigheder og kvalifikationer og af sammen med arbejdsmarkedets parter at fastlægge en aktiv strategi til forbedring heraf; efterlyser industripolitikker, der sikrer, at denne viden udvikles og anerkendes som et vigtigt aktiv for europæisk industri; anmoder om, at opretholdelsen af industriel knowhow og en veluddannet arbejdsstyrke tages i betragtning ved vurderingen af holdbarheden af en given fabriks produktion;

14. opfordrer både EU og medlemsstaterne til at sikre, at der er passende finansielle midler til rådighed til uddannelse og genopretningstiltag til støtte i kritiske overgangsperioder i europæisk industri; og insisterer på, at Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen anvendes til at hjælpe arbejdstagere med at genetablere deres fabrikker for at bevare arbejdspladser i stedet for at lette lukningen af produktionsanlæggene;

15. understreger den rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller i forbindelse med udviklingen af en sammenhængende industripolitisk strategi, som skal omfatte en social dimension for at sikre, at arbejdstagernes rettigheder ikke undermineres af den igangværende industrielle overgangsproces;

Tilpasning af handelspolitikken til industripolitikken

16. fremhæver de negative konsekvenser af handelsaftaler som CETA og TTIP for europæisk industri;

17. understreger, at handels- og investeringspolitikken bør tage sigte på at bidrage til bæredygtig udvikling, skabelse af kvalitetsjobs og fremme af høje sociale og miljømæssige standarder;

18. understreger behovet for at forhindre EU's handelspolitik i at fremme konkurrencebegrænsende praksisser, herunder social eller miljømæssig dumping;

19. understreger, at europæisk industri står over for global konkurrence, og opfordrer derfor Kommissionen til at revurdere markedsafgrænsningerne og den nuværende udformning af EU's konkurrenceregler for at tage højde for udviklingen på de respektive globale markeder; opfordrer Kommissionen til at tage EU's konkurrenceregler op til revision for at tage højde for sociale, skattemæssige og miljømæssige standarder i forhold til globale konkurrenter, for at undgå disse nye former for dumping;

20. understreger behovet for en ensartet WTO-forenelig og effektiv antidumping- og antisubsidiestrategi for EU, der tager højde for enhver form for dumping, herunder manglende overholdelse af internationale sociale, miljømæssige og skattemæssige standarder;

Digitalisering af industrien

21. mener, at de to megatendenser globaliseringen og digitaliseringen udgør de største

udfordringer for europæiske virksomheder og deres ansatte, samtidig med at de udfordrer de politiske beslutningstagere som følge af deres meget dynamiske udvikling og tværgående karakter; er derfor overbevist om, at EU's politik skal tilpasses for at kunne støtte den europæiske industris vækst og sikre kvalitetsjobs i fremstillingsindustrien under disse hurtigt skiftende omstændigheder; understreger, at en ny industripolitisk strategi skal tilpasse de forskellige politikområder til industripolitikken – først og fremmest handel, miljø, forskning, investering, konkurrence, energi og klima – for at danne en sammenhængende tilgang; er overbevist om, at en industripolitisk strategi bør kombinere horisontale elementer med specifikke tilgange til vigtige strategiske sektorer på en intelligent måde;

22. understreger i denne forbindelse nødvendigheden af at fremme offentlige investeringer i konnektivitet gennem 5G og fiberoptik som et instrument for konvergens og sikre et solidt digitalt infrastrukturgrundlag for Europas industri; understreger betydningen af offentlig kontrol med og regulering af sektoren, så den bedre kan leve op til kravene i en økonomi i forandring og undgå, at der opstår en digital kløft; understreger vigtigheden af at time overgangen for at sikre, at der er et tilstrækkeligt frekvensspektrum tilgængeligt for nuværende brugere, såsom radio- og fjernsynsstationer, også under hensyntagen til deres betydning for EU's kreative og kulturelle industrier;

23. mener, at klynger og synergier mellem SMV'er, industrielle aktører, sektoren for håndværksfag og andre interesserede parter kan være nyttige modeller med henblik på at øge digital produktion og innovation; understreger den offentlige sektors grundlæggende rolle i skabelsen af ny digital viden og innovation; bemærker digitaliseringens betydning med hensyn til at ændre virksomhedsmodeller og opfordrer EU og medlemsstaterne til at sikre, at arbejdsmarkedslovgivningen tilpasses det nye miljø med henblik på at beskytte arbejdstagernes rettigheder og styrke de kollektive overenskomstforhandlinger;

24. opfordrer til at fremme tværgående innovationssammenslutninger for at modarbejde silotænkning inden for industripolitikken, som kvæler det innovative potentiale; mener, at den rolle, som offentlige investeringer spiller i forbindelse med udviklingen af dette mål, er strategisk, og opfordrer EU til at støtte offentlige investeringer i innovation;

25. minder om den store betydning af standardisering, herunder udviklingen af åbne standarder, og slår til lyd for et stærkt fokus på at spille en ledende rolle i internationale standardiseringsorganisationer;

26. fremhæver den rolle, som offentlige indkøb kan spille i at fremme nye industrielle digitale innovationer og teknologi; understreger dog, at digitaliseringen af de offentlige tjenester ikke må bruges til at fremrykke økonomiske stramninger i den offentlige sektor eller skære ned på nødvendige fysiske tjenester; opfordrer i denne forbindelse til, at arbejdstagerne i den offentlige sektor inddrages i fastlæggelsen og gennemførelsen af de offentlige digitale strategier;

Sammenkædning af industripolitik og overgangsmål

27. fremhæver behovet for fuldt ud at udnytte offentlige investeringers og industriens potentiale med hensyn til miljøteknologi og sikre, at industrien hele tiden udvikler sig og udbreder de bedste tilgængelige teknikker og innovationer, således at der skabes en

konkurrencefordel for den europæiske industri, som bør stræbe efter at tilbyde de mest bæredygtige produkter med de laveste livscyklusomkostninger;

28. understreger, at industrien bør drage fordel af udviklingen af projekter for vedvarende energi og påpeger i denne forbindelse på betydningen af egenproduktion eller bilaterale aftaler mellem producenter af vedvarende energi og industrien som et middel til at minimere de industrielle energiomkostninger og samtidig fremme udviklingen af vedvarende energikilder; opfordrer medlemsstaterne til at indføre bedste praksis på dette område, navnlig for så vidt angår energiintensive industrier; beklager den ringe støtte til projekter for vedvarende energi fra EU-fonde, herunder EFSI, og opfordrer til, at der i højere grad sættes fokus på projekter vedrørende vedvarende energi og cirkulær økonomi i EU's budget for at sikre en bæredygtig industriel og økonomisk udvikling i EU;

29. fremhæver behovet for at integrere miljøaspekter i andre politikker såsom økonomi og industri, forskning og innovation med henblik på at skabe en konsekvent og fælles tilgang; mener, at foranstaltninger, der gennemføres inden for Unionen, også bør suppleres med internationalt styrkede foranstaltninger og samarbejde med tredjelande med henblik på at imødegå fælles udfordringer;

30. understreger, at det er vigtigt at sikre tilstrækkelig finansiering til de regioner, der er hårdest ramt af strukturelle ændringer, såsom kulmineområder, og opfordrer til, at instrumenter såsom "fonden for retfærdig omstilling" fokuser på industriel udvikling i disse regioner med henblik på at give dem reelle økonomiske alternativer på lang sigt;

31. opfordrer til, at der sker betydelige forbedringer i gennemførelsen af bæredygtighedskriterierne og de social- og beskæftigelsespolitiske kriterier i forbindelse med anvendelse af EU's midler

32. mener, at behovet for at sikre arbejdstagernes rettigheder og opretholde høje standarder for forbruger-, sundheds- og miljøbeskyttelse bør være et centralt element i enhver genindustrialiseringspolitik;

33. opfordrer til, at EU's industripolitik baseres på klare mål og indikatorer – herunder ambitiøse energieffektivitets-, ressource- og klimamål – og på en livslang og cirkulær økonomisk tilgang;

34. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.